

Per Josep Igual
3x4.info, 12/09/2008

Vicent Sanz
«Partida»
Aeditors, el Perelló, 2008

Només podem congratular-nos de la coratjosa i acurada tasca del segell ebrenc Aeditors, del Perelló, que, a tocant d'un tast magnífic d'autors universals vessats a la nostra llengua (Wilde, De Quency, Marx, Baudelaire), va difonent les noves propostes dels autors més propers i no sempre ben difosos, com és el cas de Vicent Sanz (Traiguera, 1966), del qui teníem plural notícia en la seva esparsa producció de narrativa curta, diverses vegades guardonada arreu, i amb un primer recull saborós i exigent que vam tastar ja fa molts lustres, als noranta, que es titulava «Cròniques perdudes», i on ja hi havia potser més d'un embrió de les traces que conformen la novel•la que ens ocupa, «Partida».

El lector que s'endinsa en aquesta novel•la comprendrà aviat el doble tall, la doble significança del títol. Sanz, amb un realisme informatiu net i plàstic, ens endinsa En l'angulosa disjuntiva del personatge femení central del relat amb escenes on construeix atmosferes properes del temps de la guerra dels nostres iaïos. Amb capítols curts i àgil intel•ligència narrativa, l'autor ens encara amb els pitjors fantasmes de la nostra història recent (i encara tan viva en no pocs aspectes, dissortadament), retratant un microunivers, intervingut per l'entrada de les forces franquistes, que en alguns trams ens genera una autèntica angoixa kafkiana, perfilada amb retriats detalls d'alta força simbòlica, d'una pervivència malaltissa, farcida de traïcions lacerants i pors més que justificades encarades sovint sense perdre la temperatura de la dignitat.

El bon pols narratiu de Vicent Sanz queda confirmat en aquesta novel•la. L'autor ha sabut trobar el tempo adient i l'estructuració transitable però sòlida. El contista natural que hi ha en Sanz ha

canviat amb encert el registre de més llarga alenada de la novel·lística. Trobem grats ressons en les atmosferes del llibre dels Dostoievski, Baroja, el Blasco millor, el de les novel·les valencianes, Delibes, Rodoreda, Faulkner i alguns altres excel·lents narradors que a ben segur formen part del bagatge, de la biblioteca en suspensió del contador d'històries traiguerí.

I, si el relat presenta impecable factura, és de tonalitat superior l'acurat treball del llenguatge autèntic de l'interior del seu/nostre Maestrat. Si algú vol tenir fidedigna notícia de com es pensa i es parla el català en el sobri àmbit de la comarca del nord valenciana, en el relat de Sanz hi trobarà tota la substància lèxica, tot el deliciós rejoc oral. L'oïda i sensibilitat de l'autor en copsar els girs del llenguatge col·loquial és senzillament sensacional. Caldrà seguir atents als propers lliuraments de Vicent Sanz, una veu pròpia que creix en ambicions narratives. De moment, però, hi ha teca de sobra, i de la bona, per rosegar. Serà difícil que se us esborre del magí i de l'esperit el personatge femení central, així com també algun de secundari, en un contrapès de psicologies ben girat i emmarcat sota claroscures circumstàncies que ens expliquen d'on venim, històricament i humanament parlant.